

Det kgl. Landhusholdningselskabs Halvaarsmøde,

den 17de Juni 1868.

Den styrende Præsident, Lehns greve Holstein-Holsteinborg havde sluttet det sidste Vintermøde i Selskabet den 1ste April med varmt at udtale saavel Selskabets som Bestyrelsens Tak til Justitsraad Hald for den Nidkærhed og Samvittighedsfuldhed, hvormed han i Løbet af et halvt Aarhundrede havde udført de omfattende og ofte besværlige Forretninger, som hans Stilling ved Landhusholdningselskabet havde paalagt ham; Grev Holstein maatte nu aabne dette Møde med at meddele, at Døden den 27de Maj havde affluttet denne mangeaarige Virksomhed. En ny Sekretær skulde selvfølgelig vælges, men man ansaa det ikke for rigtigt allerede ved dette Møde at lade et saa vigtigt Valg foretage, da Valget formedelsf den korte Frist let vilde blive prisgivet Tilfældigheder. Styrelsen havde derfor midlertidig konstitueret polyteknisk Kandidat, Landbrugsingeniør Hannemann i Sekretærpladsen og det endelige Valg vilde først finde Sted ved det næste Halvaarsmøde.

Angaaende det kommende Sekretærvalg udspandt sig senere en kort men livlig Diskussion, idet der fra flere Sider yttredes Ønske om, at dette Valg ikke burde foretages af Selskabets Medlemmer, da uheldige Agitationer derved let kunde gjøre sig gjældende, men at det derimod burde overdrages Styrelsen at antage og afskedige Sekretæren, thi for enhver Styrelse, der

skulde virke med Kraft, var det nødvendigt, at Sekretæren saa vidt muligt var i fuld Overensstemmelse med den, saa at han ikke blot ifølge Bligt, men ogsaa ifølge egen Overbevisning udførte de ham meddelte Ordre. Fra andre Sider blev fremhævet det Ønskelige i at forbinde Sekretær- og Kassererforretningerne i samme Person, da disse sidste kun vare saa, og den sammenlagte Lønning for begge Funktioner vilde stille dygtigere Kræfter til Selskabets Raadighed. Et Forslag, der fremkom om allerede i dette Møde at nedsætte et Udvalg til at tage hele dette Spørgsmaal under Behandling inden næste Møde, da Valget skal gaa for sig, bortfaldt, da det ikke mentes, at Forsamlingen var kompetent til at foretage Valg i Medfør af et saa sent fremkommet Forslag.

Zustitsraad Halds Død var ikke det eneste Tab, som Selskabet havde at beklage siden sit sidste Møde. Dets Kommission havde mistet et af sine dygtigste og virksomste Medlemmer i den af det danske Agerbrug saa højtfortjente Statsraad Valentiner til Gjeddesdal. Et Valg i hans Sted vilde af samme Grunde som Valget til Sekretærpladsen blive opsat til Vinterhalvaarsmødet.

Selskabets hidtidige Kasserer, Zustitsraad Dorn, der i en ikke kort Arrække uden nogetsomhelst Bederlag havde beføret Kassererforretningerne, var nu bleven forflyttet, og Styrelsen havde derfor søgt at formaa en Anden til at overtage hans Forretninger for Selskabet; ifølge Lovene skulde der saa vidt muligt ikke gives nogen Løn for den Tjeneste, Vedkommende yder Selskabet, men det havde ikke været muligt paa denne Maade at finde nogen dertil passende Mand; derimod havde Kasserer Faber ved Privatbanken overtaget Selskabets Kassererforretninger mod at erholde 2 pCt. af Oppebørslerne Aaret rundt, og efter det forøgede Omfang, som Forretningerne i de senere Aar havde faaet, og som de end yderligere ville faae ved at imødekomme et fra mange Sider udtalt Ønske om at kunne sende sit Medlemskontingent pr. Post, maatte det ogsaa ansees for det mest passende, at Kassererforretningen lønnes. Tillige vedtoges paa

Styrelsens Forslag, at Selskabet skulde, samtidig med dets Tak til Justitsraad Dorn for hans mangeaarige uegennyttige Hjælp, overrække ham en Taknemligheds gave.

Derefter optoges følgende Medlemmer: Propr. Hasselius, Soldatergaarden ved Rønne; Lieutn. Bluhme til Nørslund og Thorstedlund ved Hobro; Forp. Jensen paa Bngholm ved Horsens; Lieutn., Propr. V. Fabricius til Bramminge ved Varde; Forp. Rønnenkamp, Buellinge ved Storeheddinge; Lieutn. Sehested i Kjøbenhavn; Gaardejer Buch til Nørsgaardslund ved Kolding; Grosferer Frederik Dwen; Propr. Schæffer til Kalsbøl ved Horsens; Fabrikant J. Stallnecht i Horsens; Forp. H. Fabricius paa Holmegaard; Murmester C. Wienberg i Kjøbenhavn; Gaardejer L. Sørensen i Bangede; Landmandsforsamlingen for Nykjøbing og Omegn; Godsejer A. Mourier Petersen til Holbekgaard; Justitsraad, Herredsfoged G. C. Saxild i Kolding; Propr. Varner til Søbo ved Faaborg; Inspektør ved Grevskabet Aalholm pr. Nysted, Kammerraad Alstrup; Forp. C. Schrader paa Kristiansholm under Grevskabet Aalholm pr. Nysted; Propr. H. Christiansen til Rast pr. Horsens; Propr. H. F. Jespersen til Endrupholm; Overlærer Pacoppidan, Næsgaard; Propr. Salicath, Lundergaard ved Aalborg; Baron E. Adeler, Eskjær ved Skive; Forvalter Krøger, Frijsendal ved Aarhus; Kammerraad Neergaard, Døvergaard ved Thisted; Frijsenborg-Faurstov Birks Landbosforening; Profurator Rasmussen, Skrobølsgaard ved Rudkjøbing; Forp. F. Hempel Syberg, Gjeldstov pr. Brobyværk, Odense; Propr. H. v. Rosen, Birchshill, ved Engelholm, i Skaane; Forp. Blædel, Vilhelmsborg ved Årsens; Lehnsharoon Guldencrone til Vilhelmsborg, Mariendal ved Aarhus; Landvæsenkommisær Ostenberg til Aastrupgaard ved Aarhus; Grosferer Holger T. Foss, Amaliegade, Kjøbenhavn; Forpagter, Lieutn. Frederik Rosen, Skelstofte ved Raststov; Propr. A. P. H. Müller, Alstrup, Salling. — Medlemstallet blev

derved 409. Dets Tilvæxt i Løbet af de sidste 14 Aar havde været 333; Medlemstallet var nemlig:

1854	76	Medl.	1859	259	M.	1864	276	M.
1855	91	—	1860	258	—	1865	289	—
1856	119	—	1861	270	—	1866	309	—
1857	120	—	1862	270	—	1867	373	—
1858	119	—	1863	278	—	1868	409	— indtil nu.

Paa en Forespørgsel om hvorvidt det maatte ansees for ønskeligt at Kontingentet nedsattes til 5 Rd. for alle Gaardejere under f. Ex. 10 Tdr. Hartkorn, oplyste Prof. Jørgensen, at noget lignende havde været bragt paa Dmtale 1854, da 3 nye Præsidenter valgtes, og Selskabets Medlemstal kun var meget lavt. Smidlertid havde man anseet det for rigtigt at beholde det samme Kontingent, men derimod at give Medlemmerne større Vederlag for det, og blandt andet besluttedes det at sende dem et Exemplar af „Tidskrift for Landøkonomi“ og af de Bøger, Selskabet udgav. De senere Aars stærke Stigning i Medlemstallet viser, at det var den rigtige Maade, der var slaaet ind paa, og det vilde derfor være misligt nu at forlade den.

Derefter meddeltes en Oversigt over Selskabets Virksomhed i det sidste Halvaar og over Indtægterne og Udgifterne i det forløbne Finantsaar. Indtægterne, indbefattet et Laan paa 2000 Rd. i Privatbanken, havde beløbet sig til 13,270 Rd. og Udgifterne til 13,015 Rd.

Bed Selskabets Medvirken var der d. 1ste Maj 1868 blevet anbragt paa forskellige Gaarde 23 Landvæsenlærlinge, 22 Dræningslærlinge og 6 Mejerilærlinge.

Selskabet havde i den forløbne Vinter holdt 8 Møder, ved hvilke der var holdt Foredrag: 1. Om Kreaturudførelsen til Storbritanien af Docent Westring. 2. Det kgl. Landhusholdnings-selskabs Lærlinge-Institution af Prof. Jørgensen. 3. Rogning i Hø af Docent Fjord. 4. Om Landboforeningernes Virksomhed af Forpagter Heide. 5. Retningen for det danske Agerbrugs Udvikling af Etatsraad Tesdorpf.

6. Om Jordens Dyrkningsmaade og Udsædens Størrelse i Danmark 1866 af Konferentsraad David. 7. Om Jordens Dyrkning med Dampkraft af Forstander J. E. la Cour, samt 8. Om Forskjellen mellem Foder- og Græsmør af Kandidat Segelcke. Alle disse Foredrag med de dertil knyttede Diskussioner findes, med Undtagelse af det sidstnævnte, meddelte i „Tidskrift for Landøkonomi“.

Selskabet havde modtaget Indbydelsler til og Programmer for det store Landbrugsmøde i Stockholm i Begyndelsen af August, og 2 af dets Præsidenter, Grev Holstein og Prof. Jørgensen, vare blevene bærede med Ordførerpladserne i et Par Bedømmelseskomiteer for Kvæg. Der blev fremhævet det Ønskelige i at Deltagelsen fra dansk Side i det nævnte Møde ej maatte være for sparsom, og der meddeltes, at en Landboforening (Sorø Amts) havde bestemt at sende Delegerede derover.

Under Mødet gaves følgende interessante Oversigt over Fordelingen mellem Amterne af den Ladning Peru Guano, som Hr. H. Foss i dette Foraar havde indført direkte fra Chincha Verne, hvortil dog blev bemærket for Inlands Vedkommende, at der her desuden indføres en Del Peru Guano gennem et hamburgsk Hus. Af de indførte 12,178 Centner var der benyttet i:

1.	Kjøbenhavns Amt	omtr. 1165.
2.	Frederiksborg do.	— 312.
3.	Holbæk do.	— 1053.
	(hvoraf Samsø 116)	
4.	Sorø Amt	— 1332.
5.	Præsto do.	— 540.
6.	Odense do. . . ;	— 968.
7.	Svendborg do.	— 392.
	(deraf Langeland 348)	
8.	Maribo Amt	— 1054.
9.	Aarhus do.	— 830.
10.	Viborg do.	— 202.

11.	Randers Amt	omtr.	685.
12.	Veje do.	—	682.
13.	Nalborg do.	—	320.
14.	Hjørring do.	—	451.
15.	Lhisted do.	—	517.
16.	Ringkjøbing do.	—	89.
17.	Ribe do.	—	47.
18.	Bornholm do.	—	21.
19.	Nord Slesvig	—	112.
20.	Skaane	—	1406.
